

УДК 633.31:631.557:631.81

ВПЛИВ РЕЖИМУ ВИКОРИСТАННЯ НА ФОРМУВАННЯ ГУСТОТИ ТРАВСТОЮ ЛЮЦЕРНИ ПОСІВНОЇ

Коженін І.О., Свистунова І.В.

Національний університет біоресурсів і природокористування України

З метою здешевлення раціонів годівлі тварин і підвищення їхньої поживної цінності багаторічні бобові трави у структурі посівних площ України мають сягати до 55 %, з яких 65–75 % повинні використовуватись для заготівлі кормів із високим вмістом протеїну (сіна та сінажу). Серед багаторічних бобових культур провідне місце посідає люцерна посівна, площі під посівами якої повинні займати 50–60 % [2].

Загалом багаторічні трави є одними з найменш витратних компонентів у рослинництві, водночас забезпечуючи зниження собівартості кормів і

позитивно впливаючи на родючість ґрунтів та екологічну рівновагу агроєкосистем.

У контексті кліматичних змін вирощування багаторічних бобових, зокрема люцерни посівної, набуває особливої актуальності. Завдяки добре розвиненій кореневій системі, що глибоко проникає в ґрунт, ці культури характеризуються стійкістю до дефіциту вологи, вітрової посухи та пересихання верхніх шарів ґрунту [1].

Серед багаторічних бобових культур саме люцерна посівна вирізняється найвищим вмістом перетравного протеїну з повноцінним амінокислотним складом. Водночас, ця культура має й недоліки – у перший рік життя вона повільно росте й формує невисокий урожай. Через це люцерну часто висівають під покривні культури, що ще більше затримує її розвиток. Зокрема, за висіву під покрив ячменю рослини люцерни не встигають пройти повну фазу цвітіння, що зумовлює озимий тип розвитку й обмежує продуктивність у наступні роки [1, 3].

Мета досліджень – визначити вплив режиму використання люцерни посівної на формування густоти її травостою.

Полеві дослідження проводили у 2024 р. на полях ТОВ «Агролан Крупець» Рівненської області. У дослідках використовували сорти люцерни посівної Росана та Раміна (Інститут кормів та сільського господарства Поділля НААН України).

Встановлено, що на сірих лісових ґрунтах найвищу кормову продуктивність у межах 46,16–46,38 т/га зеленої маси, 10,48–10,72 т/га сухої речовини та 2,17–2,19 т/га сирого протеїну посіви люцерни посівної другого року життя забезпечували за безпокрової сівби та проведення трьох укосів на початку фенологічної фази цвітіння.

Список використаних джерел

1. Гетман Н.Я., Квітко М.Г. Продуктивність люцерни посівної залежно від сортових особливостей та гідротермічних умов Лісостепу правобережного. Сільське господарство та лісівництво. 2020. № 17 (2). С. 143-155.
2. Килимнюк О. І., Гончарук В. В., Гончарук В. В. Хімічний склад листостеблової маси люцерни за фазами росту і розвитку. Корми і кормовиробництво. 2018. Вип. 86. С. 138–141.
3. Мамалига В. С., Бугайов В. Д., Горенський В. М. Оцінка кормової і насінневої продуктивності зареєстрованих та перспективних сортів і гібридних популяцій люцерни посівної. Сільське господарство та лісівництво. 2019. № 12. С. 87–97.

Національний університет біоресурсів і природокористування України
Національна академія аграрних наук України
Інститут сільського господарства Полісся НААН України
Інститут продовольчих ресурсів НААН України
Інститут садівництва НААН України
Актюбінський регіональний державний університет ім. К.Жубанова
RAGT Semences
Lulea University of Technology
Університет прикладних наук Вайєнштефан-Тріздорф
International Academy of Applied Sciences in Lomza

**Матеріали МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ
«ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ВИРОБНИЦТВА, ЛОГІСТИКИ ТА
ПЕРЕРОБКИ ПРОДУКЦІЇ РОСЛИННИЦТВА»**

*присвяченої 110-річчю від дня народження видатного вченого,
основоположника кафедри технології зберігання, переробки та
стандартизації продукції рослинництва,
завідувача кафедри з 1968 по 1987 рр.,
доктора сільськогосподарських наук, професора
ЛЕСИКА БОРИСА ВАСИЛЬОВИЧА
2-3 червня 2025 року*

Київ - 2025

Наукове видання

Матеріали доповідей міжнародної науково-практичної конференції «Інноваційні технології виробництва, логістики та переробки продукції рослинництва» присвяченої 110-річчю від дня народження видатного вченого, основоположника кафедри технології зберігання, переробки та стандартизації продукції рослинництва, завідувача кафедри з 1968 по 1987 рр., доктора сільськогосподарських наук, професора Лесика Бориса Васильовича, 2-3 червня 2025р./ Редкол.: Подпряттов Г.І. (відп. ред.) та ін. Київ, 2025. 260 с.

Матеріали доповідей подані в авторській редакції учасників конференції

Відповідальний редактор: Г.І. Подпряттов

Технічне редагування, комп'ютерна верстка: В.І.Войцехівський

Адреса установи:

Національний університет біоресурсів і природокористування України
(НУБіП України)

вул. Героїв оборони, 15, м. Київ

03041, Україна

<https://nubip.edu.ua>

Агробіологічний факультет: <https://nubip.edu.ua/structure/abf>

Кафедра технології зберігання, переробки та стандартизації продукції
рослинництва ім. проф. Б.В. Лесика:

<https://nubip.edu.ua/node/1106>

<https://nubip.edu.ua/node/25814>